

De l'egoisme insolidari a la vaga

Què ho fa? ¿És el desconcert? És la por? ¿És la fantasia de no ser responsables ni tenir la culpa de res? ¿Realment pensem que no cal fer res? ¿Que el present és fill de la fatalitat? ¿Que la mateixa lògica que l'ha destarotat servirà per recompondre'l? Fem com si creguéssim que l'atzar ho determina tot i que, en el pèndol del temps, com ja se sap, després de les vaques grasses vénen les magres; i que, amb paciència, les grasses tornaran. Que són cicles. Que els nostres joves han estat de pega, ara, amb la crisi fent tan difícil obrir-se camí...

Conservar el registre íntegre i fidel de les nostres actuacions particulars en aquesta conjuntura de canvi que ens posa a prova podria resultar cruel i descoratjador. Vull dir les actuacions de la gent *afortunada* a qui la crisi, per ara, no ha castigat amb contundència; la gent que no hem vist desballestat substancialment el nostre projecte de vida. Però potser ens hauríem de gravar les converses sobre la crisi econòmica i sobre les nostres actuals expectatives i tribulacions. Especialment aquelles i aquells que disposem de l'al·licient extraordinari de tenir fills, néts, o gent més jove que sentim pròxima i ens estimem. Hauríem de conservar els nostres comentaris i escoltar-los al cap d'un temps, sols, sense interferències, cadascú amb la seva consciència. Per fer memòria. Per adonar-nos de la poca volada de les nostres asseveracions i ambicions. Per sentir com la crisi ens ha aclofat, ens ha condicionat les perspectives de futur, ens ha afectat les prioritats. Per comprovar si l'estimació que diem que sentim per aquells més joves és autèntica i generosa. Per veure si, a banda de projectar-hi les nostres il·lusions marcides i de carregar-los de consells que no vam atendre, som capaços d'encarar la crisi pensant en ells i el seu futur. Per veure si som capaços d'actuar pensant sobretot a construir un escenari digne perquè hi despleguin la seva aventura vital, més que no pas en la nostra jubilació.

En aquestes converses s'hi hauria de reflectir, si hi fos, la disposició a subordinar el nostre present i futur a l'esforç pel seu benestar. El nostre benestar ha estat en bona mesura deutor dels sacrificis de generacions anteriors. Hem elevat el llistó del consum amb els rèdits de lluites molt antigues. ¿Deixem un país –o un món– millor o pitjor que el que vam rebre? No hi ha una resposta afirmativa simple. Potser la nostra precària generositat genera-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

ses de la crisi si les poden encolomar a uns altres. Són legió, per totes les tribunes, pantalles, altars i minarets. Entre plomes veteranes, n'hi ha també un grapat de novícies de la nova hegemonia i tota mena de consagrats apoletes del mercat, les receptes liberals i l'aprimament del sector públic. Les lluites socials protagonitzades per la generació dels seus pares i els seus avis van aconseguir l'eixamplament de l'accés a la formació i al coneixement. La mobilitat social resultant n'ha permès el desclassament. Encara que potser no se n'adonen, molts d'aquests rapsodes de la lògica del capital serveixen l'amo al qual els seus antecessors es van haver d'enfrontar. Ara, elles i ells, mentre s'adjudiquen condició intel·lectual i s'adscriuen a unes classes mitjanes sense perímetre visible, han tancat el cercle i treballen per als propietaris de la planificació. Paradoxes i misèries.

La invitació a la vaga respon a moltes raons i circumstàncies. La crisi i les polítiques que ha provocat generen moltes víctimes, especialment entre els sectors econòmicament i socialment més febles. La hipoteca és greu. Té efectes també en el mitjà i el llarg termini. ¿Podem no fer res, mentre esperem noves retallades? ¿Ens ho mirem indiferents? Xiulem? La vaga vol plantejar que hi ha més models i altres sistemes, que hi ha més polítiques possibles, que una cosa és gestionar la crisi, o administrar-la

d'acord amb un receptari imposat, i una altra és mobilitzar les energies de tota una societat per corregir els desequilibris que l'han provocat i l'han fet tan devastadora. La vaga és també un gest. És enviar un senyal dient que hi ha marge per a les actituds col·lectives de compromís. És una esperança palpable.

No és la prudència que ens manté en silenci a l'amagatall. No és la flegma ni és el seny. No ens frena la cautela. Hi ha més de mesquinesa i d'atròfia del sentit de la pròpia transitorietat i caducitat. De pèrdua de la perspectiva històrica. D'oblit de la condició de baula, de ser peces d'una continuïtat. D'haver-nos desentès de l'herència que deixem. De vegades, convocar una jornada de vaga pot tenir la modesta aspiració d'ajudar-nos a evocar qui som, on som i què fem. Recordar-nos que podem ser protagonistes i no només espectadors. Perquè ningú no és tan rematadament conservador com qui, negant l'afecte i el suport als seus, es limita a fer d'observador passiu de la seva pròpia decadència.

cional és un bon baròmetre per mesurar què significa viure en una societat enlluernada per promeses d'opulència que s'ha fet profundament conservadora.

Costa sentir veus de gent madura disposada a arriscar-se o a renunciar a exigus privilegis, i a treballar perquè els més joves tinguin millors oportunitats. Aquests dies, la simple convocatòria d'una jornada de vaga general ha fet emergir una munió de columnistes reaccionaris que carreguen contra els sindicats i les esquerres desorientades; que denuncien amb to solemne la inoportunitat de la proposta justament usant la crisi com a coartada; que demanen disciplina social, obediència i ordre. Blasmens només les cau-

La vaga respon a moltes raons. Si no les atenem no és per seny, sinó perquè ens hem desentès de l'herència que deixem als joves que afirmem estimar